

**UCHWAŁA NR 46/V/2019
RADY GMINY ŚWIERCZE**

z dnia 28 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Świercze
na lata 2019-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) ;art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz.998 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Świercze na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świercze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Adamiak

Załącznik do uchwały Nr 46/V/2019

Rady gminy Świercze

z dnia 28 marca 2019 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY ŚWIERCZE
na lata 2019-2021**

1. WSTĘP

Niniejszy Program jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Świercze od 2012 roku. Do zadań własnych Gminy i Powiatu określonych w ustawie o pomocy społecznej należy opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną, czyli tworzenie i wdrażanie programów wspierania rodziny. Obowiązujący system pomocy społecznej nałożył na gminy obowiązek zabezpieczenia podstawowych potrzeb rodzin i dzieci, zaś zadania specjalistyczne takie jak poradnictwo rodzinne oraz zapewnienie opieki i wychowania dzieci poza rodziną powierzył zarówno gminom jak i powiatom. Podłożem nowych rozwiązań jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

W myśl pomocy rodzinom, które nie wypełniają w prawidłowy sposób funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizowany jest Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Świercze na lata 2019 – 2021, którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach, którego podstawowym zadaniem jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej.

Główne założenia systemu pomocy społecznej :

- 1) praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny powinna być elementem szerszego programu wspierania rodzin w środowisku lokalnym ,
- 2) główny akcent w pracy z rodziną powinien być nałożony na profilaktykę , czyli wsparcie udzielane rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem w sytuacji kryzysowej , której konsekwencją jest zabieranie dziecka z domu ,
- 3) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji ,
- 4) praca socjalna z rodzicami biologicznymi dziecka powinna być prowadzona także po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do domu ,
- 5) umieszczenie dziecka pozbawionego całkowicie lub częściowo opieki rodziców w placówce opiekuńczo-wychowawczej może nastąpić dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki szeroko rozumianej rodzinnej opiece zastępczej,
- 6) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym przy pomocy asystenta rodziny poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne , terapie i mediacje, pomoc prawna .

Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem stanowią ponad 80% ogólnej liczby rodzin zastępczych w kraju , tylko ok. 11 % rodzin jest niespokrewnionych z dziećmi. Jest to spowodowane tym , iż sądy

rejonowe ustanawiając rodzinę zastępczą dla dziecka w pierwszej kolejności kierują się jego dobrem i związkiem emocjonalnym z najbliższą rodziną. Pierwszeństwo, więc do sprawowania opieki zastępczej mają rodziny spokrewnione z dzieckiem, które bardzo często jednak wymagają wsparcia i pomocy w należyтым sprawowaniu opieki, gdyż zdarza się, iż są to rodziny, które same wcześniej były niewydolne wychowawczo i nie umiały właściwie wychować swojego dziecka. Dlatego też główne działania Ośrodka skierowane były na zatrudnienie asystenta rodziny, który jest zatrudniony od roku 2014.

2. PODSTAWY PRAWNE

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Świercze na lata 2019-2021 określa zadania własne Gminy wynikające z:

- 1) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.),
- 2) ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U z 2018 r. poz. 1508 ze zm.),
- 3) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.),

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Celem głównym jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci. Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, gdy rodzina i dziecko pozbawione są możliwości rozwijania się w swojej naturalnej rodzinie ze szczególnym uwrażliwieniem ze strony pomocy pracownika socjalnego i asystenta rodziny.

Organizowanie i zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej jest obowiązkiem ustawowym samorządów gminnych.

Działalność osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny i wypełnianie

jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzona będzie na trzech poziomach:

- 1) rodzin o niskiej świadomości roli rodziny oraz konieczności wspierania jej poprzez wdrażanie działań prorodzinnych,
- 2) rodzin o słabych przygotowaniach do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie oraz do budowania więzi rodzinnej,
- 3) rodzin o zbyt małej aktywności własnej mających rozszczeniowe zachowania i niską aktywność zawodową.

Zasadą nadrzędną programu jest ścisła współpraca z podmiotami świadczącymi pomoc rodzinie: GOPS / asystent rodziny i pracownik socjalny, szkoły, policji..itd.

Szerokie spektrum zadań stojących przed asystentem rodziny, począwszy od określenia na wstępie warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, wreszcie po monitorowanie sytuacji rodziny po zakończeniu relacji pomagania. Podyktowane było potrzebą wsparcia rodziny w postaci czystej pracy socjalnej, w której pomoc finansowa i materialna leżałaby w kompetencji ośrodka pomocy społecznej, natomiast asystent rodziny miałby za zadanie towarzyszyć rodzinie w organizacji i wypełnianiu przez nią codziennych obowiązków. Asystent rodziny z uwagi na zróżnicowany charakter podejmowanych działań będzie musiał nie tylko dysponować umiejętnościami w pracy z systemem rodzinnym, ale także będzie musiał posiadać interdyscyplinarną wiedzę na temat zasobów środowiska lokalnego – m.in. podmiotów wspierających rodzinę na poziomie lokalnym.

1. Sposoby realizacji programu.

Zadania w zakresie wspierania rodzin realizowane będą zgodnie z harmonogramem:

1.Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodzin		
Zadania	Realizacja działań	Realizator
Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi	- wywiady środowiskowe	GOPS
Objęcie pomocą finansową	- wypłata świadczeń (świadczenia rodzinne,	GOPS,

i rzeczową rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, posiłek w domu i w szkole, pomoc żywnościowa POPŻ, stypendia , wyprawki , świetlice, dowóz dzieci do szkoły)	UG Świercze, Placówki oświatowe
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży		
Zadania	Realizacja zadań	Realizator
Prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży	- prowadzenie świetlic szkolnych, świetlic socjoterapeutycznych	Placówki oświatowe
Realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	- realizowanie programów profilaktycznych, zajęcia szkolne, - działania edukacyjne	Placówki oświatowe, GKRPA
Integracyjne formy nauczania, opieki i rehabilitacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością	- tworzenie klas/oddziałów integracyjnych, - objęcie specjalnymi usługami opiekuńczymi osoby z zaburzeniami psychicznymi, - objęcie wspomaganie rozwoju ,	Placówki oświatowe, GOPS
Wsparcie dzieci i młodzieży poprzez poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne	- zatrudnienie psychologa, pedagoga.	GKRPA Placówki oświatowe
3. Kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców		
Zadania	Realizacja działań	Realizator
Praca środowiskowa promująca właściwe wzorce rodziny	- objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny, - praca socjalna, - zatrudnianie specjalistów, - motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych	GOPS, GKRPA Kościół, Placówki służby zdrowia
Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej	- objęcie rodzin nadzorem asystenta rodziny, - pomoc pracownika socjalnego.	GOPS
Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców	- organizowanie spotkań dla rodziców,	Placówki oświatowe
4. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży		
Zadania	Realizacja działań	Realizator
Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- prowadzenie procedur NK, - monitoring środowisk zagrożonych,	ZI Policja GOPS
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej	- zabezpieczenie środków finansowych	UG GOPS
Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i rodzin z dziećmi	- wydawanie Kart Dużej Rodziny (promowanie form wypoczynku), - organizowanie zajęć w okresie ferii i wakacji, - spotkania integracyjne, - organizowanie wypoczynku, - pomoc w odrabianiu lekcji	Placówki Oświatowe, ZHP, Gminna Biblioteka Publiczna
5. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej		
Zadania	Realizacja zadań	Realizator
Praca środowiskowa i materialna	- objęcie rodzin asystentem rodziny, - praca socjalna - wypłata jednorazowego świadczenia w wys. 4000 zł. - świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych,	GOPS, Placówki Służby Zdrowia

2. Działania zapewniające realizację zadań:

- kontynuacja zatrudnienia na stanowisku asystenta rodzinnego,

- wzmocnienie współpracy pomiędzy Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją, szkołami, Kościołami i organizacjami działającymi na terenie naszej gminy,
- współpraca w organizowaniu grup wsparcia oraz zapewnienie poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pracownik socjalny, pedagog..itp.),
- pomoc dla rodzin nie objętych programami rządowymi,
- możliwość dofinansowania wypoczynku letniego dla dzieci z grup ryzyka.

3. Wspieranie akcji promujących opiekę zastępczą nad dzieckiem, a w szczególności spokrewnioną opiekę zastępczą.

4. REALIZATORZY PROGRAMU.

Zadania zaplanowane w programie w głównej mierze realizowane będą przez :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Urząd Gminy Świercze;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świerczach;
- Komendę Policji;
- Placówki oświatowe;
- Gminną Bibliotekę Publiczną;
- Placówki służby zdrowia;
- Organizacje pozarządowe;
- Kościoły i związki wyznaniowe,

We współpracy z :

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- Sądem Rejonowym w Pułtusk;
- Powiatowym Urzędem Pracy;
- Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną,

5. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę zrealizowanych działań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zrealizowania działań. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedłożenie Wójtowi w terminie do 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, sporządzanego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Koordynatorem realizacji Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerczach. Podmioty lokalne systemu wsparcia rodziny będą przekazywać sprawozdania z realizacji własnych zadań zawartych w niniejszym Programie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerczach w terminie do 28 lutego każdego roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Adamiak